

Sygn. akt V U 542/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Krupińska

Protokolant: Anna Matwiejuk

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy K. C. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ubezpieczenie społeczne rolników

na skutek odwołania K. C. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 8 kwietnia 2013 roku Nr (...)

I. Oddala odwołanie.

II. Zasądza od K. C. (1) na rzecz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 542/13

UZASADNIENIE

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...)w B.decyzją z dnia 08.04.2013 r., znak (...)(...) stwierdziła ustanie w okresie od 1 kwietnia 2005 r. do 20 sierpnia 2006 r. ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno - rentowego K. C. (1). W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołujący od 18.08.1995 r. do 30.04.1996 r. oraz od 10.09.2000 r. do 20.08.2006 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Jednocześnie wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w okresach od 1 stycznia 1991 r. do 21 sierpnia 1995 r. oraz od dnia 1 maja 1996 r. Zgodnie z treścią art. 5a przywołanej powyżej ustawy, do dnia 14 lutego 2005 r. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników zobowiązane były do dostarczenia zaświadczenia Urzędu Skarbowego informującego o kwocie podatku należnego za rok poprzedni z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W związku zaś z tym, że odwołujący nie dostarczył tegoż zawiadomienia w wymaganym terminie, tj. nie spełnił warunków do podlegania ubezpieczeniu

społecznemu rolników przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej, od dnia 1 kwietnia 2005 r. do 20 sierpnia 2006 r. ustał jego obowiązek podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy.

Od powyższej decyzji odwołanie w dniu 25.04.2013 r. wniósł K. C. (1). Oświadczył, iż spełnił wszystkie formalności związane z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą w spornym okresie, w tym zgłosił rozpoczęcie działalności do Urzędu Miasta w C., do KRUS oraz Urzędu Skarbowego oraz składał zeznania podatkowe. Wskazał ponadto, iż organ pominął okoliczność odnoszącą się do opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Natomiast brak wymaganego przepisami prawa zaświadczenia odwołujący uzasadnił nieprawidłowościami organizacyjnymi w działalności organu rentowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko w sprawie. Jednocześnie podał, iż o prowadzeniu przez wnioskodawcę w okresie od 10.09.2000 r. do 20.08.2006 r. pozarolniczej działalności gospodarczej został poinformowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. pismem z dnia 2 października 2012 r., w związku z czym dopiero po tej dacie przeprowadził postępowanie wyjaśniające.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie było uzasadnione, dlatego podlegało oddaleniu.

K. C. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1991 r. do 21 sierpnia 1995 r., jako rolnik prowadzący gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego. Następnie z dniem 18.08.1995 r. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie importu i eksportu produktów rolnych, jako osoba fizyczna na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, zaś dochody z tej działalności od samego początku podlegały opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (k. 190 akt KRUS-u). Odwołujący niniejszą działalność prowadził do dnia 30.04.1996 r. i po tej dacie ponownie został objęty ubezpieczeniem społecznym rolników (od 1 maja 1996 r.). Pismem z dnia 2 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. poinformował organ rentowy o prowadzeniu przez wnioskodawcę w okresie od 10.09.2000 r. do 20.08.2006 r. pozarolniczej działalności gospodarczej przy jednoczesnym podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników (k. 185 akt KRUS-u). W tym miejscu należy zauważyć, iż sam odwołujący nie wykonał niniejszego obowiązku ani w dacie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, ani w czasie późniejszym. Nie dokonał więc wyboru systemu ubezpieczenia w sytuacji zbiegu tytułów ubezpieczenia.

Bezspornym w sprawie było to, iż odwołujący nie zawiesił ani nie wykreślił z rejestru swojej działalności gospodarczej w okresie od 10.09.2000 r. do 20.08.2006 r., nie zaprzestał także prowadzenia gospodarstwa rolnego. Wywiązywał się z zobowiązań podatkowych, zarówno w zakresie podatku rolnego od posiadanego przez niego gospodarstwa, jak i podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie zmienił również formy opodatkowania. Opłacał ponadto (jednak nie zawsze terminowo) i we wskazanych kwotach składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

Fakt ubezpieczenia odwołującego na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie był kwestionowany przez KRUS do czasu wydania decyzji z dnia 08.04.2013 r., bowiem organ ten nie dysponował wiedzą, że wnioskodawca prowadził jednocześnie działalność pozarolniczą i w jakim okresie.

Z dniem 20.08.2006 r. odwołujący zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50 poz. 291) była wielokrotnie nowelizowana. W niniejszej sprawie kluczowym jest ustalenie czy odwołanie wniesione w sprawie stwierdzenia przez KRUS ustania ubezpieczenia społecznego rolników przez K. C. (1) było zasadne, a mianowicie czy w organ rentowy wydając przedmiotową decyzję właściwie zastosował prawo materialne.

W związku z tym, iż odwołujący po raz kolejny prowadził działalność gospodarczą w okresie od 10.09.2000 r. do 20.08.2006 r. objęty został m.in. nowelizacją przedmiotowej ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, która weszła w życie z dniem 2 maja 2004 r. (Dz. U. Z 2004r. Nr poz. 873). Wobec tego w dacie 2 kwietnia 2004 r. zastosowanie miał przepis art. 5a przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym rolnik lub domownik, który podlega ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu, jeżeli nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym; rolnik lub domownik, o którym mowa w ust. 1, podlega nadal ubezpieczeniu, jeżeli w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpoczęcia współpracy przy prowadzeniu tej działalności złoży Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia oraz udokumentuje spełnienie warunków opodatkowania tej działalności w formie zryczałtowanego podatku dochodowego w terminie 7 dni od dnia otrzymania dokumentu ustalającego przez organ podatkowy tę formę opodatkowania; niezachowanie któregokolwiek z terminów, o których mowa w ust. 2, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia z końcem kwartału, w którym rolnik lub domownik rozpoczął wykonywanie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpoczął współpracę przy prowadzeniu tej działalności; jeżeli z dokumentów przedstawionych przez rolnika lub domownika wynika, że nie są spełnione warunki dalszego podlegania ubezpieczeniu określone w ust. 1, przepis ust. 3 stosuje się odpowiedni; do dnia 14 lutego każdego roku rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą lub współpracujący przy prowadzeniu tej działalności, podlegający ubezpieczeniu, zobowiązany jest po rozliczeniu roku podatkowego złożyć Kasie zaświadczenie właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku za miniony rok; jeżeli kwota podatku, o którym mowa w ust. 5, przekroczy kwotę 2 528 zł, ubezpieczenie rolnika lub domownika ustaje z końcem kwartału, w którym rolnik lub domownik zobowiązany był złożyć Kasie zaświadczenie; niezachowanie terminu, o którym mowa w ust. 5, o ile nadal prowadzona jest pozarolnicza działalność gospodarcza, jest równoznaczne z zaistnieniem okoliczności powodujących ustanie ubezpieczenia z końcem kwartału, w którym rolnik lub domownik zobowiązany był złożyć zaświadczenie.

Należy zauważyć, iż na mocy zaś art. 6 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy rolnikiem jest pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stwierdzić bowiem należy, iż odwołujący w niniejszej sprawie nie spełnił wszystkich ustawowych przesłanek, mianowicie nie złożył KRUS do dnia 14 lutego 2005 r. zaświadczenia właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku za miniony rok (art. 5a ust.5) oraz nie poinformował organu rentowego o rozpoczęciu i prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Związku z tym nie dokonał wyboru systemu ubezpieczeniowego. Dlatego od dnia 01.04.2005 r. (art. 5a ust.7) odwołujący nie spełnił warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej, ponieważ nie dostarczył zaświadczenia informującego o kwocie podatku należnego za rok poprzedni z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

To zaś spowodowało, iż w okresie od dnia 01.04.2005 r. do 20.08.2006 r. odwołujący podlegał ubezpieczeniu społecznemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Jak przyznał sam odwołujący na rozprawie w dniu 11 września 2013 r. nie posiada żadnych dowodów potwierdzających zgłoszenie do KRUS faktu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (zeznania odwołującego - k. 31).

Sąd podzielił więc stanowisko KRUS, iż z dniem 14.02.2005 r. upłynął odwołującemu zawity termin do złożenia zaświadczenia o wysokości opłacanego podatku z Urzędu Skarbowego. Wobec tego, iż K. C. (1) nie poinformował

organu rentowego, iż będąc rolnikiem podejmuje pozarolniczą działalność gospodarczą KRUS wyłączył jego z ubezpieczenia społecznego rolników w okresie od 01.04.2005 r. do 20.08.2006 r.

Stanowisko Sądu oddalające niniejsze odwołanie znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 27 września 2006 r. (I UK 75/06) przyjął on bowiem następujące stanowisko: „Rozpoczęcie nierolniczej działalności gospodarczej nie powoduje wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników, pod warunkiem złożenia KRUS wymaganych w ustawie danych dotyczących zakresu nierolniczej działalności gospodarczej”. Odwołujący nie dopełnił jednak tego obowiązku i wobec powyższego nie można uznać, iż mógł on po dacie 01.04.2005 r. do dnia zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności, tj. do 20.08.2006 r. podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Mając powyższe na względzie, Sąd podzielił więc stanowisko organu rentowego i stwierdził, iż decyzja z dnia 08.04.2013 r. została wydana w sposób prawidłowy i brak jest podstaw do jej zmiany. W związku z tym w trybie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie, gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia.